

COMMENTAAR

INGE GHIJS

Wanneer is ons leven voltooid?

De geneeskunde legde zich eeuwenlang toe op de vraag hoe we het leven van mensen kunnen verlengen. Dat deden artsen en wetenschappers zo succesvol, dat sommige oudere mensen zich nu de vraag stellen of de dood hen vergeten is.

Het zijn mensen die noch ongeneeslijk ziek noch terminaal zijn, die wel ouderdomskwaaltjes hebben, maar vooral met existentiële vragen zitten. Ze hebben het gevoel klaar te zijn met het leven en willen eruit stappen. Tekenend zijn de zeer hoge zelfdodingscijfers bij 85-plussers.

Open VLD-voorzitter Gwendolyn Rutten wil een lans breken voor de wettelijke verankering van euthanasie of hulp bij zelfdoding in geval van voltooid - leven. In onze maatschappelijk liberale samenleving, waarin individuele vrijheid als het hoogste goed wordt beschouwd, komt de vraag niet uit de lucht vallen. Er een punt achter zetten als je het gevoel hebt dat je leven af is, lijkt de ultieme vorm van zelfbeschikkingsrecht. Maar is dat wel zo?

Hoe zeker zijn we dat de beslissing om een einde te maken aan het leven autonoom en vanuit een zelfbeschikkingsrecht genomen wordt? Heeft de vraag niet meer te maken met eenzaam zijn, zich overbodig voelen, de controle over het leven tussen de vingers voelen glippen en het gevoel hebben anderen vooral tot last te zijn?

We moeten de ogen ook niet sluiten voor de druk waaronder sommige ouderen kunnen lijden: berichten over de 'vergrijzingskosten' in de media, uitspraken dat de mantelzorg zwaar valt,

insinuaties door familieleden over de erfenis die opgesoupeerd wordt. Het kan bij mensen het idee doen ontstaan dat ze er beter niet meer zouden zijn. Hoe autonoom beslissen ouderen dan nog dat ze klaar zijn met het leven? Hoe goed we de wet ook maken en hoeveel drempels en controle we ook inbouwen, we kunnen niet in het hoofd van mensen kijken.

We moeten ons ook afvragen of we wel een juridisch kader moeten creëren om die mensen op een wettelijke manier te faciliteren uit het leven te stappen. Is dit geen erg gemakkelijk antwoord op een - fundamenteel ethische vraag: hoe gaan we met onze ouderen om? Met deze vraag willen we geen steen werpen naar de verzorgenden in de bejaardentehuizen en in de thuiszorg, maar het is er wel een waarover we ons allemaal moeten bezinnen.

Is dit geen erg gemakkelijk antwoord op een fundamenteel ethische vraag: hoe gaan we met onze ouderen om?